

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.)

Μαρία Π. Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια ΕΜΠ

Πρόεδρος ΟΦΥΠΕΚΑ

Μέλος της Ειδικής Επιτροπής για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, ΥΠΕΝ

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

Με το άρθρο 27 του Ν.4685/2020 «Εκσυγχρονισμός της περιβαλλοντικής νομοθεσίας - Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις»,

ιδρύεται ο ΟΦΥΠΕΚΑ ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου

με σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για

- τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα,
- την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση και υλοποίηση δράσεων βιώσιμης ανάπτυξης

Προτείνεται ένα νέο και σύγχρονο σύστημα διακυβέρνησης των Προστατευόμενων Περιοχών της χώρας, μέσα από ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλαίσιο διαχείρισης, και όχι με μεμονωμένες και ασύνδετες υπηρεσίες και δράσεις.

Ο συνολικός και ενιαίος σχεδιασμός αφορά σε μια καινοτόμο διακυβέρνηση και μια στοχευμένη βιώσιμη ανάπτυξη και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος με ενίσχυση της ανθεκτικότητας όλων των παραγόντων που πρέπει να προστατευτούν.

ΟΦΥΠΕΚΑ θα λειτουργεί επιτελικά και συνεργατικά με τους άλλους αρμόδιους φορείς (Κεντρική Κυβέρνηση, ΟΤΑ, ΜΚΟ, κοινωνία των πολιτών, παραγωγικοί φορείς) έχοντας ρόλο συντονιστικό και επιτελικό σε θέματα διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών της χώρας.

- α) Συντονίζει την εφαρμογή της πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές, με στόχο ιδίως την ενιαία αντιμετώπιση της συλλογής και τεκμηρίωσης περιβαλλοντικών δεδομένων και τη μόνιμη επιστημονική παρακολούθηση και εφαρμογή των σχεδίων διαχείρισης.
- β) Διενεργεί επιστημονικές έρευνες και καταρτίζει μελέτες, οι οποίες υποστηρίζουν τη διαδικασία σχεδιασμού, λήψης αποφάσεων και αξιολόγησης των πολιτικών διαχείρισης των προστατευόμενων
- γ) Εκπονεί Πενταετές Σχέδιο Δράσης, που διασφαλίζει τον προγραμματισμό και τον συντονισμό της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών της χώρας και αναλαμβάνει την παρακολούθηση σε ετήσια βάση της εφαρμογής τους με κατάλληλους δείκτες απόδοσης.
- δ) Καταρτίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (ΠΔΠ), ως εργαλείου στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού,
- ε) Οργανώνει την ειδική διαδικτυακή πύλη ελεύθερης πρόσβασης σε κάθε διαθέσιμη πληροφορία για την κατάσταση διατήρησης και το καθεστώς προστασίας της ελληνικής βιοποικιλότητας,
- στ) Αναλαμβάνει τον προγραμματισμό, τον συντονισμό και την υποστήριξη δικτύων σε βάση ετήσιας παρακολούθησης της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος.
- ζ) Διερευνά τις δυνατότητες εξασφάλισης πόρων χρηματοδότησης των εθνικών επιχειρησιακών προγραμμάτων
- η) Σχεδιάζει, υποβάλλει και υλοποιεί προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης,
- θ) Συνάπτει συμφωνίες, μνημόνια συνεργασίας και προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημόσιου τομέα, με φυσικά/νομικά ημεδαπά/αλλοδαπά πρόσωπα.

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

ι) Διασφαλίζει την εφαρμογή καλών πρακτικών

ια) Εισηγείται σχέδια νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων σχετικών με τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών.

ιβ) Συνεργάζεται με αρμόδιους φορείς για θέματα ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης/εκπαίδευση του κοινού για τις προστατευόμενες περιοχές.

ιγ) Αναπτύσσει συνεργασία για θέματα διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών με αντίστοιχους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς,

ιδ) Οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά σεμινάρια και δημοσιεύει ερευνητικά και γενικότερα επιστημονικά πορίσματα.

ιε) Παρέχει σαφείς κατευθύνσεις για την συνύπαρξη ήπιων παραγωγικών δραστηριοτήτων στις περιοχές χωρικής ευθύνης του στον βαθμό που η εγκατάστασή τους δεν εμποδίζει την εκπλήρωση του εκάστοτε σκοπού προστασίας και των στόχων διατήρησης κάθε περιοχής και δεν παραβιάζει την ακεραιότητά τους.

ιστ) Γνωμοδοτεί για τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων κάθε έργου ή/και δραστηριότητας που εμπίπτει στις προστατευόμενες περιοχές ευθύνης του, τα οποία δύνανται να επηρεάσουν την ακεραιότητα της περιοχής και των προστατευτέων αντικείμενων.

ιζ) Εισηγείται για τη χορήγηση άδειας για κάθε είδους οργανωμένη και ομαδική οικοτουριστική και αθλητική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένου του αθλητισμού με τροχοφόρα και μηχανοκίνητα μέσα στις περιοχές ευθύνης του.

ιη) Συνδράμει κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων για τα προστατευτέα αντικείμενα εντός των προστατευόμενων περιοχών ευθύνης του.

ιθ) Διαχειρίζεται τις δημόσιες εκτάσεις που παραχωρούνται προς αυτόν και εφαρμόζει σε αυτές όλες τις αναγκαίες παρεμβάσεις βάσει του οικείου σχεδίου διαχείρισης της κάθε περιοχής.

Για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση δράσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη ο ΟΦΥΠΕΚΑ

- α) Συλλέγει, διαχειρίζεται και επεξεργάζεται στοιχεία που προέρχονται από τράπεζες δεδομένων και δίκτυα πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή. Ειδικότερα, έχει την επιστημονική εποπτεία και καθοδήγηση του Εθνικού Δικτύου Πληροφοριών Περιβάλλοντος (ΕΔΠΠ), καθώς και άλλων τραπεζών περιβαλλοντικών πληροφοριών και δεδομένων που λειτουργούν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και παρέχει σε αυτές κάθε δυνατή λειτουργική και τεχνολογική υποστήριξη.
- β) Υποστηρίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας προς τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.
- γ) Συντάσσει ετήσια έκθεση, με την οποία αποτιμά την κατάσταση του περιβάλλοντος της χώρας και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τους στόχους, τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της ασκούμενης περιβαλλοντικής πολιτικής.
- δ) Παρέχει επιστημονική και τεχνική στήριξη στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων και την επεξεργασία και εφαρμογή σχεδίων, προγραμμάτων και δράσεων που επιβάλλονται από το εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο, καθώς επίσης και για την κατάρτιση των εκθέσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.
- ε) Υποστηρίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη διαμόρφωση, προώθηση και εφαρμογή διεθνών συνεργασιών της χώρας για θέματα περιβάλλοντος, και βιώσιμης ανάπτυξης και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Χρηματοδοτικοί Πόροι ΟΦΥΠΕΚΑ

α) Από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β) Κάθε είδους χρηματοδοτήσεις ή επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (Τακτικό Προϋπολογισμό και ΠΔΕ).

γ) Χρηματοδοτήσεις, επιδοτήσεις, εισφορές και κάθε είδους ενισχύσεις ή επιχορηγήσεις από όργανα και οργανισμούς του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από άλλους ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ άλλων για τα έργα που υλοποιεί.

δ) Δωρεές, ενισχύσεις, κληρονομίες, κληροδοσίες, επιχορηγήσεις, χορηγίες και κάθε είδους εισφορές φυσικών ή νομικών προσώπων, του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού Τομέα, της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

ε) Ίδια έσοδα από την παροχή των εξειδικευμένων υπηρεσιών του προς τρίτους, εκτέλεση έργων για λογαριασμό τρίτων και άσκηση ήπιας μορφής εμπορικής δραστηριότητας.

στ) Έσοδα από την αξιοποίηση στοιχείων της κινητής ή ακίνητης περιουσίας του και από δάνεια κάθε μορφής

ζ) Έσοδα από την εφαρμογή εισιτηρίου εισόδου σε προστατευόμενες περιοχές για οικοτουριστικούς σκοπούς και ποσοστό από έσοδα από τις άδειες θήρας.

η) Έσοδα από δραστηριότητες που είναι σύμφωνες με τους σκοπούς του ΟΦΥΠΕΚΑ, συμπεριλαμβανομένων και των εσόδων από προϊόντα, εισιτήρια, ξεναγήσεις, οικοτουριστικές δραστηριότητες, και από την εκμετάλλευση και προβολή του προστατευτέου αντικειμένου.

θ) Χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο.

ι) Ποσοστά, από πόρους που προέρχονται από την εκμετάλλευση από διάφορες εταιρείες των ενεργειακών πηγών της χώρας, από έσοδα από τη χορήγηση σήματος ποιότητας και συνεργασίας σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός των προστατευόμενων περιοχών, από έσοδα από την εκμετάλλευση δημοσίων χώρων από επαγγελματίες και έσοδα από την επιβολή προστίμων για παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

Τα έργα, προγράμματα και δράσεις του ΟΦΥΠΕΚΑ χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από διεθνείς φορείς ή και από εθνικούς πόρους ή εκτελούνται με αυτοχρηματοδότηση ή με χρηματοδότηση από ιδιώτες.

Ο ΟΦΥΠΕΚΑ δύναται

- να ορίζεται ως δικαιούχος, συνδικαιούχος ή και ενδιάμεσος φορέας προγραμμάτων, έργων και δράσεων,
- να συμπράττει με δημόσιους φορείς για την από κοινού υλοποίηση προγραμμάτων, έργων και δράσεων,
- να επιχορηγείται για την εκπλήρωση των σκοπών του από τους φορείς του ΠΔΕ, του ΥΠΕΝ και όλων των Υπουργείων, από άλλους φορείς του Δημοσίου, του ευρύτερου Δημοσίου τομέα και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ, από άλλα διεθνή προγράμματα, από τον τακτικό προϋπολογισμό όλων των Υπουργείων, από χορηγίες και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Η κλιματική αλλαγή, οι επιπτώσεις της και η προσαρμογή των κοινωνιών στις νέες συνθήκες αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση για τον πλανήτη, τις κυβερνήσεις αλλά και τους πολίτες τους.

17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης για το 2030

→ Συμφωνία του Παρισιού (2015)

→ Επίτευξης Κλιματικής Ουδετερότητας το 2050 (2020)

Ρόλο κλειδί, έχει η διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών στις προστατευόμενες περιοχές

Δεδομένου ότι οι προστατευόμενες περιοχές αποτελούν πολύτιμο φυσικό κεφάλαιο για την ελληνική κοινωνία, η επιτυχία πολιτικών και δράσεων για τη διατήρησή τους βασίζεται αποφασιστικά στη συμμετοχή των πολιτών σε κάθε μορφής δραστηριότητα.

Ένας σημαντικός στόχος του νέου Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής είναι η ενεργοποίηση των πολιτών να γίνουν οι κοινωνοί της προσπάθειας προστασίας του φυσικού κεφαλαίου της χώρας, να τους ευαισθητοποιήσει ώστε να μην είναι απλοί θεατές των ενεργειών της Πολιτείας για τον σκοπό αυτό.

Μονό όταν οι πολίτες γνωρίσουν τα οφέλη που πηγάζουν από τη φύση, θα ενδιαφερθούν ουσιαστικά για την προστασία της